

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	22300 - Pedagogia Social i Comunitària
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	S
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	22300 - Pedagogia Social i Comunitària
Crèdits	0,12 de presencials (3 hores) 5,88 de no presencials (147 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Virginia Ferreiro Basurto virginia.ferreiro@uib.es	10:00h	11:30h	Dimecres	01/09/2014	01/07/2015	B-208A
José Luis Oliver Torelló josepluis.oliver@uib.es	11:30h	12:30h	Dilluns	22/09/2014	31/07/2015	A 114

Contextualització

L'assignatura "Pedagogia Social i Comunitària" contitueix una de les cinc assignatures bàsiques pròpies de la titulació d'Educació Social. Té un caràcter estructurant pel que fa a la formació dels futurs educadors/es socials. En ella s'han de posar les bases teòriques per a la comprensió del conjunt de matèries que formen part de la titulació. Això és degut a que la progressiva teorització i fonamentació de l'educació social es sustenta en les aportacions de la Pedagogia Social i en el tret constituent que considera que la Pedagogia social implica una "teorització de la pràctica per a la pràctica".

L'assignatura consta de sis crèdits ECTS i s'oferta durant el primer semestre del primer curs del Grau d'Educació Social i forma part del mòdul "Fonaments teòrics de l'Educació social" i de la matèria "Fonaments històrico-pedagògics de l'Educació social" la qual consta només de dues assignatures .

Mitjançant aquesta assignatura es preten que es comprenguin els condicionants teòrics i metodològics propis del coneixement de la realitat socioeducativa. Per aconseguir aquest objectiu, s'ha de comprendre abans el significat i l'impacte que la Pedagogia Social ha tengut com a disciplina científica, en el marc de las Ciències de l' Educació. Es preten que l'alumne adquireixi els coneixements teòrics i les capacitats d'anàlisi, reflexió i síntesi, que són necessaris per a una formació sistemàtica en aquest camp de la Pedagogia Social.

En l'assignatura s'aportará una visió general d'autors, paradigmes, teories i metodologia pròpia de la Pedagogia social contextualitzant-la, des d'una dimensió històrica i comparada, en l'àmbit científic europeu.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	22300 - Pedagogia Social i Comunitària
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	S
Idioma	Català

També es farà esment als principals àmbits d'intervenció professional de l'Educador/a social, als factors rellevants en la seva professionalització, així com també i de manera especial a la dimensió comunitària de la Pedagogia social.

Requisits

Competències

El fet que al mòdul Fonaments teòrics de l'Educació Social només tenguí dues assignatures implica que són moltes les competències pròpies d'aquestes. En aquest sentit les dues assignatures que el conformen forçosament han d'aconseguir donar resposta a la necessitat de que els alumnes assoleixin un elevat nombre de competències.

Específiques

- * CE1. Comprensió dels processos, institucions i idees que s'han donat històricament i que han configurat els models actuals d'intervenció socioeducativa. CE2. Conèixer les polítiques de benestar social i la legislació que sustenten els processos d'intervenció socioeducativa CE3. Conèixer els supòsits pedagògics i biopsicosocials que estan en la base dels processos d'intervenció socioeducativa, així com les característiques fonamentals dels entorns d'intervenció..

Genèriques

- * CT1. Capacitat d'anàlisi i síntesi CT3. Capacitat comunicativa i lingüística. CT5. Capacitat de gestió de la informació CT6. Capacitat de resolució de problemes i presa de decisions CT7. Capacitat crítica i autocrítica CT8. Capacitat empàtica, respectuosa, solidària i de confiança cap als subjectes i institucions CT15. Compromís ètic amb les persones, les institucions i la pràctica professional.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

BLOC 1. La professió d'educador social: sorgiment, desenvolupament i institucionalització

- 1.1. Les tradicions professionals de l'educació social
- 1.2. L'educació social com a professió

2. Fonamentació i conceptualització teòrica i paradigmàtica de la Pedagogia social. La pedagogia comunitària

- 2.1. Conceptes bàsics de l'educació social i de la Pedagogia social
- 2.2. La fonamentació de la Pedagogia Social: socialització, aprenentatge social i suport social

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	22300 - Pedagogia Social i Comunitària
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	S
Idioma	Català

- 2.3. Teories i paradigmes de la Pedagogia social
- 2.4. La Pedagogia comunitària: Concepte i característiques
3. La dimensió històrica i comparada de la Pedagogia social
  - 3.1. La construcció històrica de la Pedagogia social: fases, autors i tendències
  - 3.2. La Pedagogia social comparada.
4. Els àmbits d'intervenció de la Pedagogia social
  - 4.1. L'educació familiar i el desenvolupament comunitari.
  - 4.2. L'educació per a la integració social.
  - 4.3. L'educació de l'oci, l'animació i la gestió cultural
  - 4.4. La intervenció socioeducativa en família, infància i joventut
  - 4.5. La intervenció socioeducativa amb persones adultes i majors
  - 4.6. La intervenció socioeducativa en la diversitat.
5. Contextos d'intervenció de la Pedagogia social
  - 5.1. Política social, estat del benestar i intervenció socioeducativa.
  - 5.2. Característiques dels serveis socials. Els serveis socials a Europa, a Espanya i a les Illes Balears.
  - 5.3. Serveis socials, voluntariat, les ONGs i l'educació social
  - 5.4. La institució escolar i la intervenció comunitària: característiques, tipus de relacions i perspectives. La intervenció comunitària en xarxa
  - 5.5. La intervenció comunitària i els projectes socioeducatius d'abast comunitari
  - 5.6. Altres contextos d'intervenció socioeducativa
6. Metodologia de la Pedagogia social
  - 6.1. Les característiques metodològiques de la Pedagogia Social. La Pedagogia Social com a disciplina social i com a disciplina d'intervenció
  - 6.2. Anàlisi de projectes d'intervenció socioeducativa

Metodologia docent

Abans d'iniciar el curs, els alumnes han de llegir acuradament la present guia, consultant al professor dubtes al respecte.

Cal que reviseu el calendari de l'assignatura i les respectives dates d'entrega de les activitats.

Teniu un temps per a l'estudi de cada un dels temes i per a l'entrega de les respectives activitats. Aquesta entrega està rigorosament programada i cal respectar-la de forma estricta. Podeu trobar al calendari de l'assignatura les dates d'entrega. Les activitats que, per qualsevol motiu, siguin lliurades fora del termini establert al respecte, no podran superar la qualificació de 5 (50% del seu valor).

Les consultes personals no s'han d'enviar al "Foro" de l'assignatura sino al correu del professor. El "Foro" està reservat per a aspectes d'interès general.

MOLT IMPORTANT

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	22300 - Pedagogia Social i Comunitària
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	S
Idioma	Català

El plagi d'alguna part o de la totalitat d'un treball o copiar a un examen constitueix motiu de desqualificació; en aquest cas, l'estudiant haurà de repetir el treball havent d'esperar a la següent convocatòria per a la seva presentació.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Altres	Examen de l'assignatura	Grup gran (G)	Mitjançant una prova escrita es valoraran els aprenentages assolits al llarg del curs.	3

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Exercicis i activitats per a cada un dels temes	Es preten, mitjançant tècniques d'avaluació continuada, validar l'adquisició dels aprenentages propis de cada tema.	76
Estudi i treball autònom individual o en grup	Estudi	Es preten que l'alumne assoleixi els principals continguts propis de l'assignatura	71

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Examen de l'assignatura

Modalitat	Altres
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Mitjançant una prova escrita es valoraran els aprenentages assolits al llarg del curs.
Criteris d'avaluació	En aquest apartat s'avaluarà el grau d'adquisició dels aprenentages i la profunditat d'anàlisi dels alumnes així com també la seva capacitat crítica i la capacitat per relacionar els continguts propis de l'assignatura amb altres propis dels estudis d'educació social

Percentatge de la qualificació final: 50%

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	22300 - Pedagogia Social i Comunitària
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	S
Idioma	Català

Exercicis i activitats per a cada un dels temes

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Es preten, mitjançant tècniques d'avaluació continuada, validar l'adquisició dels aprenentatges propis de cada tema.
Criteris d'avaluació	Correcta realització de l'exercici i qualitat d'aquest

Percentatge de la qualificació final: 50%

Estudi

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Es preten que l'alumne assoleixi els principals continguts propis de l'assignatura
Criteris d'avaluació	Aquest apartat s'avaluarà mitjançant la prova de resposta llarga. El percentatge corresponent a la seva avaluació està inclòs en aquesta prova

Percentatge de la qualificació final: 0%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Els llibres de la bibliografia bàsica són els que es tendran en compte a l'hora de seguir el desenvolupament de l'assignatura. Cal disposar d'alguns volums de lectura a modo de manual de l'assignatura. En qualsevol cas, a l'espai de tutoria el professorat podrà orientar vers dubtes específics que l'alumnat presenti al respecte.

Bibliografia bàsica

- CARIDE GÓMEZ, J. A. (2005) Las fronteras de la Pedagogía Social. Barcelona, Gedisa
- FERMOSO, P. (1994) Pedagogía Social. Fundamentación específica. Herder. Barcelona
- MINGUEZ, C. (Coordinador) (2005) La educación Social: discurso, práctica y profesión. Madrid, Dykinson
- NÚÑEZ, V. (1999) Pedagogía Social: cartas para navegar en el nuevo milenio. Buenos Aires: Santillana.
- NÚÑEZ, V. (Coord) (2002) La educación en tiempos de incertidumbre: Las apuestas de la Pedagogía Social. Barcelona, Gedisa
- ORTE, C / MARCH, M. (2001): Pedagogía de la inadaptación social. Valencia: Nau Llibres
- PÉREZ SERRANO, G. (2003) Pedagogía Social/Educación Social. Construcción científica e intervención práctica. Madrid, Narcea
- PETRUS, A. (Coordinador) (1997) Pedagogía Social, Madrid: Ariel.
- PLANELLA,,J./ VILAR, J. (Eds) (2003) L' educació social: projectes, perspectives i camins. Barcelona, Ed. Pleniluni.
- SÁEZ, J. (2003) La profesionalización de los educadores sociales. Barcelona: Gedisa.
- SÁEZ, J. -coord- (2007) Pedagogía Social. Madrid: Pearson

Bibliografia complementària

- AA.VV. (1985): Condicionamientos sociopolíticos de la Educación, Barcelona: CEAC.
- AUTORS VARIS (2003): El gestor cultural i les cultures perifèriques. Els àmbits públics i privats en la gestió cultural. Jornades de reflexió. Direcció general de Cultura de la Conselleria d'Educació i Cultura/ Fundació Sa Nostra Caixa de Balears.
- AMORÓS, P. Y AYERBE, P. (2000): Intervención educativa en inadaptación social. Síntesis . Madrid.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	22300 - Pedagogia Social i Comunitària
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	S
Idioma	Català

- AYERBE, P. (1996): La educación social: campos y perfiles profesionales. Ibaeta Pedagogía. Hernani.
- APPLE, W.(1989): Educación y poder, Buenos Aires: Paidós.
- ARROYO, M., (1985): '¿Qué es la pedagogía Social?', en Bordón, n. 257, Madrid.
- CARIDE, J.A. (1986): 'La pedagogía social y su institucionalización en la Universidad española', en La pedagogía social en la Universidad: realidad y prospectiva, Madrid: UNED.
- CARIDE, J.A. (2000): Educación Social y políticas culturales. Santiago de Compostela: Torculo.
- CARR, W. (1996): Una teoría para la educación. Madrid/La Coruña: Morata/Paideia.
- CARDÚS, S. (2003) Ben educats. Una defensa útil de les convencions, el civisme i l'autoritat. Barcelona. La Campana
- CARIDE, J. A. (Coordinador) (2000) Educación social y Políticas culturales. Universidad de Santiago de Compostela. Facultad de Ciencias de la Educación. Santiago de Compostela
- COLOM, A. J. (Coord, 1987) Modelos de intervención socioeducativa. Narcea. Madrid.
- COLOM, A. J. (1983): 'La pedagogía social como modelo de intervención socioeducativa', en Bordón, no 247, Madrid.
- COLOM, .A. J. (1986): 'Pedagogía Social y educación social. A propósito del educador de calle', en La pedagogía social en la Universidad: realidad y prospectiva, Madrid: UNED.
- Cuadernos de Pedagogía. No 321, febrero 2003. Monográfico sobre 'Educación Social'.
- CUENCA, M. (2000) Ocio humanista: dimensiones y manifestaciones actuales del ocio. Universidad de Deusto, Bilbao.
- ESCARBAJAL, A. (1991): Educación Extraescolar y Desarrollo Comunitario, Valencia: Nau Llibres.
- ESCARBAJAL, A., (1991): 'El futuro de la Pedagogía Social en España a la luz de las aportaciones de Alemania e Italia', en Anales de Pedagogía, n.9, Universidad de Murcia: Servicio de Publicaciones.
- ESCARBAJAL, A., (1992): 'El desarrollo comunitario como nuevo horizonte educativo', en Revista de Pedagogía Social, n.7, Valencia: Nau Llibres.
- ESCARBAJAL, A., (1992): 'La Animación Sociocultural como instrumento para el desarrollo comunitario', en Anales de pedagogía, n.10, Universidad de Murcia: Servicio de Publicaciones.
- ESCARBAJAL, A., (1995): 'Intervención socioeducativa en comunidades locales', en Revista interuniversitaria de Pedagogía Social, n. 11, Valencia: Nau Llibres.
- ESCARBAJAL, A. (1998): La educación social en marcha, Valencia: Nau Llibres.
- ESTEBAN RUIZ, F. / CALVO DE LEÓN, R. (1999) El practicum en la formación de educadores sociales. Universidad de Burgos. Burgos.
- ETXEBARRIA, F. (1989): Pedagogía Social y educación no escolar. San Sebastian: Universidad del País Vasco.
- FERMOSE, P. (1994) Pedagogía Social. Fundamentación específica. Herder. Barcelona
- GARCIA, J.A., (1991): La Pedagogía Social en su contexto, Barcelona: P.P.U.
- GARCIA, J.A. y SAEZ, J. (1998): Racismo y educación, Madrid: Narcea.
- GARCIA, J.A. (1998): Claves de Educación para la Salud, Valencia: Nau Llibres.
- GARCÍA, J.A., SÁEZ,J. y ESCARBAJAL, A. (2000): Educación para la Salud, Madrid: Arán.
- GARCÍA CARRASCO, J. (1983): La ciencia de la educación: Pedagogos: ¿para qué?. Madrid: Santillana.
- GARCÍA GARRIDO, J. L. y Otros (2001): Esquemas de Pedagogía Social Pamplona: Eunsa.
- GARCÍA MOLINA, J. (2003) Dar (la) palabra. Deseo, don y ética en educación social. Barcelona. Gedisa
- GEIBLER, K. Y HEGE, M. (1997): Acción Socioeducativa. Madrid: Narcea.
- GONZALEZ, A. y SAEZ, J., y otros (1989): La Investigación-Acción como metodología en Ciencias Sociales, Murcia: Cossio.
- LÓPEZ HERRERÍAS, J. A. (2000): Paradigmas y métodos pedagógicos para la educación Social. Valencia: Nau Llibres.
- LÓPEZ MARTÍN, R. (2000): Fundamentos políticos de la educación social. Madrid: Síntesis.
- LOZANO, C. (1994): La educación en los siglos XIX y XX. Barcelona: Síntesis.
- LUQUE, P.A. (1995) Espacios educativos. Sobre la participación y transformación social. Síntesis. Madrid
- LUQUE DOMÍNGUEZ, P.A. (2002) Educación social Universidad de Sevilla. Sevilla.
- LUHMAN, N. (1996): Teoría de la sociedad y pedagogía. Barcelona: Paidós

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	22300 - Pedagogia Social i Comunitària
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	S
Idioma	Català

- MARTÍNEZ BONAFÉ, J. (2003): Ciudadanía, poder y educación. Barcelona, Graó
- MERINO, J. V. (1997): Programas de Animación Sociocultural. Barcelona: Narcea.
- MUÑOZ SEDANO, A. (Comp.)(1994): El educador social: profesión y formación universitaria. Madrid: Popular.
- NATORP, P. (2001): Pedagogía Social. Madrid: Biblioteca Nueva.
- NUÑEZ, V. (1990): Modelos de Educación Social en la época contemporánea. Barcelona: PPU.
- NUÑEZ, V. (1999): Pedagogía Social: cartas para navegar en el nuevo milenio. Buenos Aires: Santillana.
- NUÑEZ, V. (Coord.) (2002): La educación en tiempos de incertidumbre: las apuestas de la Pedagogía Social. Barcelona: Gedisa.
- NUÑEZ CUBERO, L (ed.) (1993): Metodologías de Investigación en educación no Formal. Sevilla: Editorial Kronos.
- ORTE, C y MARCH, M. (2001): Pedagogía de la inadaptación social. Valencia: Nau Llibres (2a Edición).
- ORTEGA, J. (Coord 1999.): Pedagogía Social Especializada. Barcelona: Ariel.
- ORTEGA, J. (Coord, 1999) Educación Social Especializada. Ariel. Barcelona.
- ORTEGA ESTEBAN, J. (Coordinador) (2002) Nuevos retos de la Pedagogía Social: la formación del profesorado. Sociedad Ibérica de Pedagogía Social. Salamanca
- ORTEGA, P. y MINGUEZ, R.: Los valores en educación. Barcelona: Ariel
- PANTOJA, L. (Coord, 1998) Nuevos espacios de la educación social. Ediciones Mensajero- ICE. Universidad de Deusto. Bilbao.
- PÉREZ SERRANO, G. (Coord.)(1991): Elaboración de proyectos sociales. Madrid: Narcea.
- PÉREZ SERRANO, G. (Coord.) (1998): Contexto cultural y socioeducativo de la educación social. Universidad de Sevilla.
- PÉREZ SERRANO, G. (Coord.) (2000): Modelos de investigación cualitativa en Educación Social y Animación sociocultural. Madrid: Narcea.
- PÉREZ SERRANO, G. (2003) Pedagogía Social/Educación Social. Construcción científica e intervención práctica. Madrid, Narcea
- PETRUS, A. (1997): Pedagogía Social, Madrid: Ariel.
- PETRUS, A. y Otros (2001): De profesión Educador Social. Barcelona: Paidós.
- PINEDA, P. (2002) Pedagogía Laboral. Ariel. Barcelona.
- SALOME, J. (1978): Los educadores especializados. Barcelona: Nova Terra.
- QUINTANA, J.M., (1990): Pedagogía Social, Madrid: Dykinson.
- QUINTANA, J.M. (1994): Educación Social (Antología de Textos clásicos). Madrid: Narcea.
- QUINTANA, J.M. (1999): Textos clásicos de Pedagogía Social. Valencia: Nau Llibres.
- RALD, R., (1984): "Conceptos, teorías y desarrollos de la Pedagogía Social", en Bordón, no 251, Madrid.
- RIERA, J. (1998): Concepto, formación y profesionalización de: el educador social, el trabajador social y el pedagogo Social. Valencia: Nau Llibres
- REVISTA INTERUNIVERSITARIA DE PEDAGOGIA SOCIAL, Núms. 1 a 14, Nau-Llibres (en primera época) y Núms. 1-7 (en 2a época), Valencia. Universidad de Murcia.
- Revista Interuniversitaria de Pedagogía Social. Nº 9, Segunda Época. 2002. 'Entre el profesionalismo y el voluntariado'
- Revista Interuniversitaria de Pedagogía Social. Nº 10, Segunda Época. 2003. 'La pedagogía social a examen'
- REVISTA HISTORIA DE LA EDUCACIÓN (especialmente nº 18 dedicat monogràficament a la Historia de la Educación Social).
- REVISTA EDUCAR. Número monogràfic: Pedagogía Social. 1986. UAB: Bellaterra.
- ROMANS, M, PETRUS, A. Y TRILLA, J. (2000) De profesión educador (a) social. Paidós. Barcelona.
- SAEZ, J., (1986): "La Pedagogía Social en España. Sugerencias para la reflexión", en Revista de Pedagogía Social, no 1, Murcia.
- SAEZ, J., (1989): La construcción de la educación. Entre la tecnología y la crítica, Murcia: ICE de la Universidad de Murcia.
- SAEZ, J., y otros (1993): El Educador Social, Universidad de Murcia: Servicio de Publicaciones.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	22300 - Pedagogia Social i Comunitària
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	S
Idioma	Català

- SAEZ, J.(1994): La educación de adultos ¿una nueva profesión?, Valencia: Nau Llibres
- SAEZ, J.(1996): Repensando la educación para la paz, Murcia: D.M.
- SAEZ, J.(1997): Tercera Edad y Animación Sociocultural, Madrid: Dykinson.
- SAEZ, J. (1998): La Educación de personas adultas: en defensa de la reflexividad crítica, Salamanca: Amarú.
- SÁEZ, J. (2002): La Pedagogía Social y los Programas Intergeneracionales: la educación de las personas mayores. Málaga: Aljibe.
- SÁEZ, J. (2003): Educación y aprendizaje en las personas mayores. Madrid: Dykinson.
- SÁEZ, J. (2003): La profesionalización de los educadores sociales. Barcelona: Gedisa.
- SANTOLARIA, F. (1997): Marginación y educación social. Barcelona: Ariel.
- SARRAMONA, J.; VAZQUEZ, G. y COLOM, A. (1998). Educación no formal. Barcelona: Ariel.
- SENENT, J. Ma. (1994): Los educadores sociales en Europa. Valencia: Universidad de Valencia.
- TRILLA, J. (1993): La educación fuera de la escuela. Ámbitos no formales y ámbitos. Ariel. Barcelona.
- TRILLA, J. (Coord.)(1997): Animación sociocultural. Barcelona: Ariel.
- VEGA FUENTE, A. (2003) La educación social ante la discapacidad. Archidona, Aljibe
- VEIGA, A. (1997): Crítica post-estructuralista y educación. Madrid: Saertes.
- VILLEGAS, L. (Ed. 2001) Espacios para el desarrollo local. PPU. Barcelona
- VV. AA. (2006) La pedagogía social en la sociedad de la información. Barcelona: UOC

Altres recursos

REVISTES, WEBS I ALTRES INFORMACIONS

- Revista Interuniversitaria de Pedagogía Social
- Educación Social. Revista de intervención educativa www.peretarres.org/revistaeducacionsocial
- Res, Revista de Educación Social www.eduso.net/res/
- Col.legi d' Educadores i Educadors Socials de Catalunya. www.ceesc.es
- Colexio de Educadores Sociais de Galicia www.colexioeducadores.com
- Col.legi d' Educadores i Educadora de les Illes Balears Correo-e: ceesib.ceesib@tiscali.es
- Asociación Internacional de Educadores Sociales (AIEJI) <http://www.aieji.free.fr>
- Asociaciones Profesionales de las diferentes Comunidades Autónomas www.eduso.net/red.htm
- Anuari de l'Educació de les Illes Balears

